

[Handelsministeren.]

vanskeligt for os at afsætte Landbrugets Produkter, er det jo af overordentlig stor Betydning, at vi kan bruge saa meget af de hjemlige Produkter som muligt og spare paa Indkøb af Produkter fra andre Lande.

Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, der talte paa Venstres Vegne, sagde, at Bestemmelserne i Lovforslagets § 2, navnlig § 2 e), er saaledes, at Ministeren faar en større Beføjelse end hidtil. I og for sig er der nu ikke Tale om at give Ministeren og Tilsynsmyndigheden i det hele en synderlig større Beføjelse, end der hidtil har været. Ifølge den gældende Overenskomst er Forholdet jo det, at man har Kontrol med Selskabets Priser, og det er klart, at denne Kontrol, saaledes som hele Forholdet har været, har maattet øves. Denne Kontrol udøves paa den Maade, at 4 Rigsdagsmænd er kaldet til at være Kontroludvalg sammen med en Formand, der er en af Handelsministeriets Kontorchefer.

Det er ganske oplagt givet, at Handelsministeren maa være i nøje Overensstemmelse med dette Kontroludvalg. Det har ikke været saaledes og kan ikke være saaledes, at Handelsministeren egenmægtig sidder og skønner over disse Ting. Denne Kontrol maa udøves ved Samarbejde mellem Ministeren og hans særlige befuldmægtigede i Udvalget, nemlig i dette Tilfælde Kontorchefen, og de fire Rigsdagsmænd. Desuden har dette Udvalg selvfølgelig den fornødne Sagskundskab, som gennem Aarene har bistaaet ved Prøvelsen af alle disse Forhold, her er Tale om. Jeg tror nok, jeg tør sige uden Risiko for at blive modsagt, at Samarbejdet ogsaa med Spritfabrikkernes Ledelse i de forløbne Aar har været uden større Vanskeligheder.

Det glæder mig, at det ærede Medlem Hr. Himmelstrup finder, det er rigtigt, at man nu inddrager selve Likørfabrikationen under den egentlige Virksomhed, som foregaar paa Spritfabrikkerne, og at denne Produktion ikke er udskilt som en Gren for sig. Jeg har ogsaa den Opfattelse, som det ærede Medlem gav Udtryk for, at den Ordning, der nu foreslaas, er mere rationel, er bedre udbygget end den Ordning, vi hidtil har levet under. Det er netop ogsaa en af Grundene til, at man søger at komme ind paa en anden Ordning eller søger at faa den gamle Ordning revideret, at man finder, denne Ordning paa adskillige Omraader nu er blevet forældet, og at det er nyttigt for alle Parter, at den netop bliver revideret.

Det ærede Medlem var ikke sikker paa, det var rimeligt at inddrage Brødgæren,

Paasætningsgæren, under Ordningen. Det faktiske Forhold er jo, at Gæren har været inde under Ordningen, saaledes som den nu har virket i en lang Række Aar. Nu bliver det mere direkte bestemt, at Gærproduktionen indgaar i selve den Monopolordning, her er Tale om. Og det finder jeg er rigtigt. Jeg vil anse det for at være irrationelt ikke nu at tage Gærproduktionen med under Ordningen. For det første maa man erindre, at naar vi just nu i disse Dage søger at lovgive om Spritordningen, søger en Revision tilvejebragt gennem det her forelagte Lovforslag med tilhørende ny Overenskomst med Spritfabrikkerne, saa er Anledningen den, at Spritfabrikkerne har anmodet Staten om en Beskyttelse for deres Gærproduktion. Det maa man ikke glemme. Og da Spritfabrikkerne allerede har ofret betydelige Beløb paa fortsat at kunne beherske Gærproduktionen her i Landet, vil man forstaa, at det vilde være noget ejendommeligt, ifald det Forsøg, der nu her gøres paa at faa en rationel Ordning tilvejebragt, skulde glippe, fordi man paa Grund af Sagen uvedkommende Hensyn ikke vil gaa med til at lade Gæren gaa ind under den egentlige Ordning, og det vilde være til stor Fortrød for selve Spritfabrikkerne. Ellers vilde de ikke have medvirket til at faa tilvejebragt en Situation, hvorved man fik Tid og Lejlighed til nærmere at overveje, hvorledes hele dette Spørgsmaal skulde ordnes. Man maa jo ikke glemme, at Gæren paa Spritfabrikkerne produceres sammen med Spritten; i hvert Fald sammen med noget af Spritfabrikationen foregaar der Gærproduktion, nemlig paa Spritfabrikkerne i Slagelse og Randers. Og i samme Øjeblik man vil lade Gærproduktionen være en Produktion for sig, der aldeles ikke kommer ind under Ordningen, vil man jo stadig opretholde det ejendommelige Forhold, at en Del af Selskabets Produktion underkastes Statskontrol med Hensyn til Pris, Udbytte o. s. v., medens en anden beslægtet Produktion inden for samme Virksomhed kan foregaa, uden at Staten blander sig i det hverken paa den ene eller anden Maade. Hvorvidt det i det hele taget er muligt at have en tilfredsstillende Gærproduktion uden samtidig at producere Spiritus, skal jeg ikke udtale mig om med afgørende Sikkerhed; en saadan Produktion er ikke hidtil etableret her i Landet.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller fremsatte mange kritiske Bemærkninger over for Lovforslaget, og det ærede Medlem sagde, at jeg ikke havde gjort Sagen